

CCV centrum voor
criminaliteitspreventie en
veiligheid

Arboregels prostitutiebranche

Informatie voor gemeenten

ARBOREGELS PROSTITUTIEBRANCHE

Informatie voor gemeenten

door

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid

Versie

21 juni 2016

Referentie

RHN

Utrecht, 21 juni 2016

1	Inleiding en afbakening	3
2	Arbowet	4
3	Arbobesluit	5
3.1	Inrichting arbeidsplaats	5
3.1.1	Algemeen	5
3.1.2	Vluchtwegen en nooduitgangen	6
3.1.3	Brandblusmiddelen (voor werkgevers)	7
3.1.4	Inrichtingseisen	7
3.1.5	Verzorgingsruimten en voorzieningen (werkgevers)	8
3.2	Overige eisen arbeidsplaats	10
3.3	Biologische agentia	11
3.3.1	Arbeidsgezondheidskundig onderzoek (werkgevers)	12
3.4	Agressie en geweld (werkgevers)	13

1 INLEIDING EN AFBAKENING

Passende arbeidsomstandigheden zijn belangrijke voorwaarden voor gezond en veilig werken. In de Arbowet, het Arbobesluit en de Arboregeling zijn verplichtingen opgenomen waar werkgevers zich aan moeten houden. In dit document vindt u een overzicht aan regels die voor de prostitutiebranche gelden. Met dit overzicht willen we gemeenten inzicht geven in hoe Arbowetgeving kan bijdragen aan het verbeteren van de sociale positie van sekswerkers. Ook komen de regels van pas bij de beoordeling en handhaving van bedrijfsplannen van seksbedrijven. Vanaf het moment dat de Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden in de seksbranche (Wrp) in werking treedt, zijn exploitanten namelijk verplicht een bedrijfsplan aan te leveren bij het indienen van een vergunning voor een seksinrichting. Hoewel dit nu nog niet het geval is, zijn er enkele gemeenten in Nederland die hier bij de afgifte van een vergunning voor een seksbedrijf al wel naar kijken.

De Arbowet, het Arbobesluit en de Arboregeling gelden in beginsel voor de relatie tussen werkgever en werknemer. De meeste prostituees werken echter als zzp'er.¹ In artikel 16 lid 7 onder a van de Arbowet is opgenomen dat bepaalde verplichtingen tot naleving ook voor zelfstandigen gelden. Deze bepalingen zijn te vinden in het Arbobesluit. In artikel 9.5 is een volledige opsomming van artikelen opgenomen die van toepassing zijn op zelfstandigen. Uitgaande van artikel 9.5 worden hierna de belangrijkste regels gegeven die op situaties slaan die in de prostitutiebranche kunnen voorkomen. Op www.arboportaal.nl vindt u een volledig overzicht van Arbo-gerelateerde zaken.

Dit overzicht is gemaakt door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het ministerie is actief betrokken bij het landelijk programma prostitutie waarin diverse gemeenten samenwerken aan de (door)ontwikkeling en uniformering van het prostitutiebeleid in Nederland.

¹ Daarbij moet worden opgemerkt dat in het geval dat prostituees die wel zzp'er zijn, maar die bijvoorbeeld een kamer huren of in een club werken, de exploitant/ondernemer/kamerverhuurder degene is waarop de hier opgenomen regelgeving grotendeels betrekking heeft

2 ARBOWET

Als het gaat om zzp'ers gelden de volgende artikelen uit de Arbowet²:

Artikel 10

Indien bij of in rechtstreeks verband met de arbeid die de werkgever door zijn werknemers doet verrichten in een bedrijf of een inrichting of in de onmiddellijke omgeving daarvan gevaar kan ontstaan voor de veiligheid of de gezondheid van andere personen dan die werknemers, neemt de werkgever doeltreffende maatregelen ter voorkoming van dat gevaar.

Artikel 11

De werknemer is verplicht om in zijn doen en laten op de arbeidsplaats, overeenkomstig zijn opleiding en de door de werkgever gegeven instructies, naar vermogen zorg te dragen voor zijn eigen veiligheid en gezondheid en die van de andere betrokken personen. Met name is hij verplicht om:

- A. arbeidsmiddelen en gevaarlijke stoffen op de juiste wijze te gebruiken;
- B. de hem ter beschikking gestelde persoonlijke beschermingsmiddelen op de juiste wijze te gebruiken en na gebruik op de daartoe bestemde plaats op te bergen, een en ander voor zover niet krachtens deze wet is bepaald dat werknemers niet verplicht zijn beschermingsmiddelen als vorenbedoeld te gebruiken;
- C. de op arbeidsmiddelen of anderszins aangebrachte beveiligingen niet te veranderen of buiten noodzaak weg te halen en deze op de juiste wijze te gebruiken;
- D. mede te werken aan het voor hem georganiseerde onderricht bedoeld in [artikel 8](#);
- E. de door hem opgemerkte gevaren voor de veiligheid of de gezondheid terstond ter kennis te brengen aan de werkgever of degene die namens deze ter plaatse met de leiding is belast;
- F. de werkgever, de werknemers en de andere deskundige personen, bedoeld in [artikel 13, eerste tot en met derde lid](#), de personen, bedoeld in [artikel 14, eerste lid](#),³ en de arbodienst, indien nodig bij te staan bij de uitvoering van hun verplichtingen en taken op grond van deze wet.

Artikel 32

Het is de werkgever verboden handelingen te verrichten of na te laten in strijd met deze wet of de daarop berustende bepalingen indien daardoor, naar hij weet of redelijkerwijs moet weten, levensgevaar of ernstige schade aan de gezondheid van een of meer werknemers ontstaat of te verwachten is.

² In de Arbowet wordt gesproken over werkgever en werknemer. Dit laat onverlet dat deze artikelen ook van toepassing zijn op zzp'ers.

³ Artikel 13 en 14 betreffen bijstand van deskundige werknemers op gebied van bescherming en preventie.

3 ARBOBESLUIT

De regels uit het Arbobesluit die in de prostitutiesector voor zelfstandigen van toepassing zijn, zijn in de volgende groepen in te delen:

- Inrichting arbeidsplaats;
- Overige regels arbeidsplaatsen;
- Biologische agentia⁴;
- Agressie en geweld.

3.1 INRICHTING ARBEIDSPLAATS

NB: Hier en daar is een handhavingsvraag opgenomen. De wijze van handhaving (waaronder ook de termijn waarop dit moet gebeuren) is afhankelijk van de aangetroffen situatie.⁵

3.1.1 ALGEMEEN

Artikel 3.1b Arbobesluit

Een arbeidsplaats in een gebouw als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c, van de Woningwet wordt slechts gebruikt indien het gebouw voldoet aan de bij of krachtens het Bouwbesluit 2012 gegeven voorschriften met betrekking tot de van toepassing zijnde gebruiksfunctie in de zin van dat besluit.

AANDACHTSPUNT

Zijn de arbeidsplaatsen voldoende zindelijk en ordelijk (veiligheid)?

Artikel 3.2 Arbobesluit

1. Arbeidsplaatsen zijn veilig toegankelijk en kunnen veilig worden verlaten. Ze worden zodanig ontworpen, gebouwd, uitgerust, in bedrijf gesteld, gebruikt en onderhouden, dat gevaar voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers zoveel mogelijk is voorkomen. Voorts worden zij zindelijk, zoveel mogelijk vrij van stof en voor zover de veiligheid van de arbeidsplaats dat vereist, ordelijk gehouden.
2. Regelmatig wordt gecontroleerd of de op de arbeidsplaats ter bescherming van de werknemers aanwezige voorzieningen en genomen maatregelen nog adequaat functioneren.

⁴ 'Biologische agentia': Het gaat om bacteriën, virussen, schimmels, parasieten en levende celculturen die het vermogen hebben tot vermenigvuldiging en overbrenging van genetisch materiaal.

⁵ Bij de artikelen die voor werkgevers van toepassing zijn, is dit expliciet aangegeven.

3.1.2 VLUCHTWEGEN EN NOODUITGANGEN

Artikel 3.6 Arbobesluit

1. Doeltreffende maatregelen zijn genomen teneinde het mogelijk te maken dat de werknemer, indien een toestand ontstaat waarin direct gevaar voor zijn veiligheid of gezondheid aanwezig is, zich snel via de kortst mogelijke weg in veiligheid kan stellen.

AANDACHTSPUNTEN

Kan vanaf elke ruimte bij gevaar een vluchtweg en nooduitgang gebruikt worden?

Zijn de vluchtwegen altijd vrij van obstakels en altijd te gebruiken (nooit afsluiten)?

Zijn de vluchtwegen goed verlicht (ook 's avonds/'s nachts)?

Artikel 3.7 Arbobesluit

1. Vluchtwegen en nooduitgangen zijn vrij van obstakels.
2. Nooduitgangen kunnen te allen tijde worden geopend.
3. Deuren van nooduitgangen en deuren op het traject van de vluchtwegen zijn op eenvoudige wijze van binnenuit naar buiten toe te openen.
4. Schuif- en draaideuren worden niet als nooduitgang gebruikt.
5. De vluchtwegen en nooduitgangen die bij het uitvallen van de verlichting slecht zichtbaar zijn, zijn voorzien van een adequate noodverlichting.
6. De vluchtwegen, de deuren en poorten op het traject van de vluchtwegen alsmede de nooduitgangen zijn gemarkeerd door signalen die voldoen aan het bij of krachtens afdeling 2 van hoofdstuk 8 bepaalde.⁶

AANDACHTSPUNT

Is er een onafhankelijk functionerende noodverlichting (in geval van uitvallen kunstlicht)?

Artikel 3.9 Arbobesluit

Arbeidsplaatsen waar werknemers bij het uitvallen van het kunstlicht aan bijzondere gevaren zijn blootgesteld, zijn voorzien van adequate noodverlichting. Indien noodverlichting niet mogelijk is, beschikken de werknemers over individuele verlichting.

⁶ Heeft betrekking op veiligheids- en gezondheidssignalering.

3.1.3 BRANDBLUSMIDDELEN (VOOR WERKGEVERS)

Artikel 3.8 Arbobesluit

1. In aanvulling op artikel 15⁷ van de wet zijn op arbeidsplaatsen, afhankelijk van de aard van de arbeid die daar wordt verricht, de daaraan verbonden gevaren en het maximum aantal werknemers en andere personen dat zich daar bevindt, voldoende passende brandbestrijdingsmiddelen aanwezig.
2. Indien nodig zijn, in aanvulling op het eerste lid, branddetectoren en alarmsystemen aanwezig.
3. Niet-automatische brandbestrijdingsmiddelen zijn gemakkelijk bereikbaar en gemakkelijk te bedienen.
4. Niet-automatische brandbestrijdingsmiddelen zijn voorzien van een signalering die voldoet aan het bij of krachtens afdeling 2 van hoofdstuk 8 bepaalde. De signalering is duurzaam en op de juiste plaats aangebracht.

AANDACHTSPUNTEN
Zijn er voldoende brandblusmiddelen (bv. slangen, blussers, dekens, sprinklers) aanwezig?
Zijn deze altijd bereikbaar (geen obstakels/afgesloten)?
Worden de brandblussers periodiek gecontroleerd/onderhouden?
Is een detectie/alarminstallatie in het bedrijf nodig, maar niet aanwezig?
Is iemand aangewezen om bovenstaande periodiek te controleren?

3.1.4 INRICHTINGSEISEN

Artikel 3.11

1. Vloeren van arbeidsplaatsen zijn zo veel mogelijk vrij van oneffenheden en gevaarlijke hellingen en zijn voorts zo veel mogelijk vast, stabiel en stroef.
2. Het oppervlak van vloeren, muren en plafonds van arbeidsplaatsen is zodanig, dat deze ten behoeve van de hygiëne op de arbeidsplaats kunnen worden schoongemaakt en onderhouden.
3. Besloten ruimten waar arbeid wordt verricht zijn, rekening houdend met de aard van de werkzaamheden en de te leveren fysieke belasting, voldoende thermisch geïsoleerd.
4. Transparante of lichtdoorlatende wanden van arbeidsplaatsen zijn, voor zover mogelijk in verband met de aard van de arbeidsplaats:
 - A. Duidelijk gemarkeerd en van veiligheidsmateriaal vervaardigd, of
 - B. Op een zodanige wijze aangebracht of afgeschermd dat de werknemers niet gewond kunnen raken.

Artikel 3.12

1. Indien ramen, bovenlichtvoorzieningen en ventilatievoorzieningen geopend en gesloten kunnen worden,
 - A. kan dit op veilige wijze geschieden,
 - B. kunnen zij tevens op veilige wijze geregeld en vastgezet worden, en
 - C. leveren zij in geopende stand geen gevaar op.
2. Ramen en bovenlichtvoorzieningen kunnen zonder gevaar worden schoongemaakt.

⁷ Heeft betrekking op bedrijfshulpverleners.

Artikel 3.19

1. De afmetingen en het luchtvolume van de arbeidsplaats zijn zodanig dat de werknemer zonder gevaar voor de veiligheid of de gezondheid zijn arbeid kan verrichten.
2. De afmetingen van de arbeidsplaats zijn zodanig dat de werknemer bij het verrichten van zijn arbeid over voldoende bewegingsruimte beschikt.
3. Indien in verband met de aard van de arbeid niet aan het tweede lid kan worden voldaan, is in de nabijheid een andere open of besloten ruimte met voldoende bewegingsvrijheid voor de betrokken werknemers beschikbaar.

3.1.5 VERZORGINGSRUIMTEN EN VOORZIENINGEN (WERKGEVERS)

Artikel 3.20 Arbobesluit

In het bedrijf of de inrichting of in de directe nabijheid daarvan is een gemakkelijk toegankelijke ruimte beschikbaar waar de werknemers de pauzes kunnen doorbrengen. Deze ruimte is daartoe geschikt alsmede, afhankelijk van het aantal werknemers, voldoende ruim bemeten en uitgerust met voldoende tafels en stoelen.

AANDACHTSPUNTEN

Is er een omkleedruimte met persoonsgebonden afsluitbare kast aanwezig als men zich voor het werk moet omkleden?

Is er een aparte pauzeruimte in of in de buurt van het bedrijf?

Zijn er daar voldoende tafels en stoelen aanwezig?

Is er een rookvrij gedeelte als er niet-rokers zijn?

Artikel 3.22 Arbobesluit

1. Iedere werknemer beschikt over een plaats om zijn kleding op te hangen.
2. Voor werknemers die speciale werkkleding moeten dragen zijn doelmatige, voldoende ruime, van stoelen of banken voorziene en naar seksen gescheiden kleedruimten beschikbaar; deze ruimten zijn zoveel mogelijk gelegen in de nabijheid van de open of besloten ruimten waar de arbeid pleegt te worden verricht. Natte werkkleding kan zo nodig worden gedroogd.
3. In de kleedruimten kan kleding die de werknemers tijdens de arbeid niet dragen, op doelmatige wijze en afgesloten worden bewaard.
4. Indien de omstandigheden zulks vereisen kunnen de speciale werkkleding en de persoonlijke kleding van de werknemers gescheiden van elkaar, op doelmatige wijze en afgesloten worden bewaard.

AANDACHTSPUNTEN

Zijn er naar seksen gescheiden wasbakken met stromend water aanwezig?

Zijn er naar seksen gescheiden douches met warm stromend water aanwezig?

Artikel 3.23 Arbobesluit

1. Indien werknemers blootstaan aan vuil of stof is een wasruimte met een voldoende aantal wasbakken aanwezig. De wasbakken zijn functioneel geplaatst en naar seksen gescheiden; ze beschikken over koud en zo nodig warm stromend water.
2. Indien werknemers zodanig bloot staan aan vuil, stof of hoge temperaturen dat een reiniging van het lichaam nodig is die meer omvat dan die van handen en gezicht of zulks uit de aard van hun arbeid of de zorg voor de gezondheid voortvloeit, is tevens een doucheruimte met een voldoende aantal douches aanwezig. De doucheruimte is voldoende ruim, doelmatig ingericht en naar seksen gescheiden; de douches beschikken over warm en koud stromend water.
3. Indien de douche- of wasruimten en de kleedruimten zich niet in dezelfde ruimte bevinden, zijn deze onderling gemakkelijk en binnendoor bereikbaar.

AANDACHTSPUNT

Zijn er voldoende werknemerstoiletten aanwezig? Tot 10: minimaal 1; 10 of meer werknemers gelijktijdig aanwezig: naar seksen gescheiden toiletten.

Artikel 3.24 Arbobesluit

1. In een bedrijf of inrichting zijn in de nabijheid van de ruimten waar de werknemers hun werkzaamheden verrichten een voldoende aantal toiletten aanwezig.
2. In of in de onmiddellijke nabijheid van de ruimten waarin de toiletten zich bevinden zijn voldoende wastafels.
3. De toiletten of het gebruik van de toiletten zijn naar seksen gescheiden.

De volgende artikelen (3.48 en 1.42) gelden voor werkgevers en zelfstandigen.

AANDACHTSPUNT

Is er een ruimte om rust te nemen voor zwangere vrouwen?

Artikel 3.48 Arbobesluit⁸

Voor zwangere werknemers (en werknemers tijdens de lactatie) is een geschikte, af te sluiten besloten ruimte beschikbaar, waarin gelegenheid is of onmiddellijk kan worden gemaakt voor het nemen van rust. In een zodanige ruimte is een deugdelijk, al of niet opvouwbaar bed of een deugdelijke rustbank beschikbaar.

Artikel 1.42 Arbobesluit

1. Onverminderd artikel 4:5 van de Arbeidstijdenwet, organiseert de werkgever de arbeid van een zwangere werknemer en een werknemer tijdens de lactatie zodanig, richt de arbeidsplaats zodanig in, past een zodanige productie- en werkmethode toe en laat zodanige arbeidsmiddelen gebruiken, dat de arbeid voor die werknemer geen gevaren met zich kan brengen voor haar veiligheid en gezondheid en geen terugslag kan veroorzaken op de zwangerschap (of lactatie).
2. Indien nakoming van het eerste lid redelijkerwijs niet mogelijk is, wordt door een tijdelijke aanpassing van de arbeid of door een tijdelijke aanpassing van de arbeids- en rusttijden voorkomen dat gevaar voor de veiligheid en gezondheid van de zwangere werknemer (en de werknemer tijdens de lactatie) wordt veroorzaakt, en wordt voorkomen dat een terugslag kan worden veroorzaakt op de zwangerschap (of lactatie).

⁸ Artikel 3.48 en 1.42 Arbobesluit: In een seksinrichting mogen geen kinderen aanwezig zijn. Mogelijkheid om te kolven moet er wel zijn.

3. Indien nakoming van het tweede lid redelijkerwijs niet mogelijk is, wordt aan de zwangere werknemer (en de werknemer tijdens de lactatie) tijdelijk andere arbeid gegeven.
4. Indien nakoming van het derde lid redelijkerwijs niet mogelijk is, wordt de zwangere werknemer (en de werknemer tijdens de lactatie) tijdelijk vrijgesteld van het verrichten van arbeid.

3.2 OVERIGE EISEN ARBEIDSPLAATS

Artikel 6.1 Arbobesluit

1. Rekening houdend met de aard van de werkzaamheden die door de werknemers worden verricht en de fysieke belasting die daar het gevolg van is, veroorzaakt de temperatuur op de arbeidsplaats geen schade aan de gezondheid van de werknemers.
2. Indien door de temperatuur op de arbeidsplaats of door ongunstige weersomstandigheden toch schade aan de gezondheid van de werknemers kan ontstaan, worden persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking gesteld. Indien de ter beschikking gestelde persoonlijke beschermingsmiddelen schade aan de gezondheid niet kunnen voorkomen, wordt de duur van de arbeid in een zodanige mate beperkt of wordt de arbeid met een zodanige frequentie afgewisseld door een tijdelijk verblijf op een plaats waar een temperatuur heerst als bedoeld in het eerste lid, dat geen schade aan de gezondheid ontstaat.

AANDACHTSPUNTEN

Is het klimaat (bv. hitte, kou, tocht, vocht etc.) zo dat dit geen gevaar voor de gezondheid oplevert?

Is het klimaat op de arbeidsplaats behaaglijk? Is er voldoende schone lucht aanwezig?

Zijn de luchtverversingsinstallaties, indien aanwezig, altijd bedrijfsklaar en voorzien van storingsdetectie?

Artikel 6.2 Arbobesluit

1. Op de arbeidsplaats is voldoende niet verontreinigde lucht aanwezig.
2. Luchtverversingsinstallaties zijn altijd bedrijfsklaar.
3. Luchtverversingsinstallaties functioneren zodanig dat werknemers niet aan hinderlijke tocht worden blootgesteld.
4. Luchtverversingsinstallaties zijn voorzien van een controlesysteem dat storingen in de installatie signaleert voor zover dat noodzakelijk is voor de gezondheid van de werknemers.
5. Het eerste lid is niet van toepassing op arbeidsplaatsen in een gebouw als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c, van de Woningwet.
6. Een arbeidsplaats in een gebouw als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder c, van de Woningwet wordt slechts gebruikt indien het gebouw voldoet aan de bij of krachtens het Bouwbesluit 2012 gegeven voorschriften met betrekking tot de van toepassing zijnde gebruiksfunctie in de zin van dat besluit.

AANDACHTSPUNT

Zijn de arbeidsplaatsen en hun toegangen voldoende verlicht door daglicht en/of kunstlicht?

Artikel 6.3 Arbobesluit

1. Arbeidsplaatsen en verbindingswegen zijn zodanig verlicht, dat het aanwezige licht geen risico oplevert voor de veiligheid en gezondheid van werknemers.
2. Op arbeidsplaatsen komt, voor zover mogelijk, voldoende daglicht binnen en zijn voldoende voorzieningen voor kunstverlichting aanwezig.
3. De voorzieningen voor kunstverlichting zijn zodanig aangebracht dat gevaar voor ongevallen is voorkomen.
4. De voor kunstlicht gebruikte kleur mag de waarneming van de veiligheids- en gezondheidssignalering, bepaald bij of krachtens afdeling 2 van hoofdstuk 8, niet wijzigen of beïnvloeden.

AANDACHTSPUNT

Treedt er in de werkruimte voldoende daglicht binnen?

Artikel 6.4 Arbobesluit

In een besloten ruimte waar arbeid wordt verricht kan rechtstreeks invallend zonlicht worden geweerd.

3.3 BIOLOGISCHE AGENTIA

Artikel 8.1 Arbobesluit

1. Een door de werkgever aan de werknemer ter beschikking gesteld persoonlijk beschermingsmiddel is in overeenstemming met de betreffende bepalingen inzake ontwerp en constructie op het gebied van veiligheid en gezondheid, bedoeld in het Warenwetbesluit persoonlijke beschermingsmiddelen. De vorige volzin is slechts van toepassing voor zover bedoeld persoonlijk beschermingsmiddel onder het toepassingsgebied van genoemd besluit valt.⁹
2. In alle gevallen moet een persoonlijk beschermingsmiddel¹⁰:
 - A. geschikt zijn voor de te vermijden gevaren, zonder zelf een vergroot gevaar in te houden;
 - B. beantwoorden aan de bestaande omstandigheden op de arbeidsplaats;
 - C. afgestemd zijn op de ergonomische eisen en de vereisten met betrekking tot de gezondheid van de werknemers;
 - D. na de nodige aanpassingen geschikt zijn voor de drager.
3. Indien verschillende gevaren het tegelijkertijd dragen van meer dan één persoonlijk beschermingsmiddel noodzakelijk maken, zijn deze persoonlijke beschermingsmiddelen op elkaar afgestemd en blijven zij doelmatig tegen het betreffende gevaar of de betreffende gevaren.
4. De keuze van het persoonlijk beschermingsmiddel en de wijze waarop dit gebruikt moet worden, met name wat betreft de duur van het dragen, worden bepaald afhankelijk van de ernst van het gevaar, de frequentie van de blootstelling aan het gevaar en de kenmerken van de arbeidsplaats van iedere werknemer afzonderlijk alsmede van de doelmatigheid van het persoonlijk beschermingsmiddel.
5. Een persoonlijk beschermingsmiddel is in beginsel bestemd voor gebruik door één persoon. Indien de omstandigheden vereisen dat een persoonlijk beschermingsmiddel door meer dan één persoon gebruikt wordt, worden doeltreffende maatregelen genomen, opdat een dergelijk gebruik geen gezondheids- of hygiëneproblemen oplevert voor de onderscheiden gebruikers.
6. Persoonlijke beschermingsmiddelen worden slechts voor de beoogde doeleinden gebruikt.
7. Persoonlijke beschermingsmiddelen worden overeenkomstig de gebruiksaanwijzing gebruikt.

⁹ Prostituees kopen beschermingsmiddelen zelf. Daarbij gaat het onder andere om (vinger)condooms en sponsjes.

¹⁰ Zie voetnoot 9.

AANDACHTSPUNTEN

Voldoen de beschermingsmiddelen aan de normen?

Zijn er voldoende beschermingsmiddelen beschikbaar en worden ze gebruikt?

Artikel 8.3 Arbobesluit

1. Indien gevaar voor de veiligheid of de gezondheid van een werknemer op de arbeidsplaats aanwezig is of kan ontstaan, zijn voor de werknemers die aan dat gevaar blootstaan of kunnen blootstaan, persoonlijke beschermingsmiddelen in voldoende aantal beschikbaar.
2. In de gevallen, bedoeld in het eerste lid, wordt ervoor gezorgd dat de werknemers de persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.
3. Persoonlijke beschermingsmiddelen worden onderhouden, gerepareerd en zindelijk gehouden.
4. Ten behoeve van het goed functioneren van persoonlijke beschermingsmiddelen vinden de noodzakelijke vervangingen daarvan plaats.

AANDACHTSPUNT

Zijn de werknemers door de werkgever in de gelegenheid gesteld om bij een Arbodienst (eventueel met de GGD) periodiek een gezondheidsonderzoek te laten doen?

3.3.1 ARBEIDSGEZONDHEIDSKUNDIG ONDERZOEK (WERKGEVERS)

Artikel 4.91 Arbobesluit

1. Iedere werknemer die is of kan worden blootgesteld aan biologische agentia wordt, in aanvulling op artikel 18 van de wet, in de gelegenheid gesteld bij de aanvang van de arbeid waarbij blootstelling kan ontstaan, een arbeidsgezondheidskundig onderzoek te ondergaan.
2. Iedere werknemer die een infectie of ziekte heeft opgelopen als gevolg van blootstelling aan een biologisch agens, wordt, in aanvulling op het eerste lid, tussentijds in de gelegenheid gesteld een arbeidsgezondheidskundig onderzoek te ondergaan.
3. Iedere werknemer die aan eenzelfde biologische agens is blootgesteld als gevolg waarvan een andere werknemer een infectie of ziekte heeft opgelopen, wordt, in aanvulling op het eerste lid, tussentijds in de gelegenheid gesteld een arbeidsgezondheidskundig onderzoek te ondergaan.
4. Het arbeidsgezondheidskundig onderzoek vindt plaats met inachtneming van de praktische aanbevelingen, opgenomen in bijlage IV bij de richtlijn.
5. Indien het resultaat van het arbeidsgezondheidskundig onderzoek daartoe aanleiding geeft, worden doeltreffende maatregelen genomen om schade voor de gezondheid van de betrokken werknemer door blootstelling aan biologische agentia te voorkomen.
6. Voor zover mogelijk worden aan iedere werknemer die nog niet immuun is voor de biologische agentia waaraan hij is of kan worden blootgesteld, doeltreffende vaccins ter beschikking gesteld. Daarbij wordt bijlage VII bij de richtlijn in acht genomen.
7. Op verzoek van de werkgever of de betrokken werknemer wordt het in dit artikel bedoelde onderzoek opnieuw uitgevoerd. Het resultaat van het hernieuwde onderzoek treedt in de plaats van het daaraan voorafgaande.
8. Iedere werknemer heeft recht op inzage in het hem betreffende medisch dossier.¹¹

¹¹ Dit valt onder het medisch beroepsgeheim. Dossier is dus alleen door de betreffende prostituee in te zien.

9. De resultaten van het in dit artikel bedoelde arbeidsgezondheidskundig onderzoek worden in passende vorm geregistreerd en ten minste tien jaar na de laatste blootstelling of mogelijke blootstelling bewaard. In gevallen als bedoeld in artikel 4.90, vierde lid¹², worden de resultaten een navenant langere tijd doch niet meer dan veertig jaar bewaard.¹³
10. Iedere werknemer wordt geïnformeerd over de wijze waarop hij na beëindiging van de blootstelling in de gelegenheid wordt gesteld een arbeidsgezondheidskundig onderzoek te ondergaan.

AANDACHTSPUNT

Bestaat de kans dat werknemers door collega's of derden (bv. publiek, klanten, voorbijgangers) met geweld of op een andere wijze agressief benaderd worden?

3.4 AGRESSIE EN GEWELD (WERKGEVERS)

Artikel 2.15 Arbobesluit

1. Indien werknemers worden of kunnen worden blootgesteld aan psychosociale arbeidsbelasting worden in het kader van de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in artikel 5 van de wet, de risico's ten aanzien van psychosociale arbeidsbelasting beoordeeld en worden in het plan van aanpak, bedoeld in artikel 5 van de wet, met inachtneming van de stand van de wetenschap maatregelen vastgesteld en uitgevoerd om psychosociale arbeidsbelasting te voorkomen of indien dat niet mogelijk is te beperken.¹⁴
2. Aan werknemers die arbeid verrichten waarbij gevaar bestaat voor blootstelling aan psychosociale belasting wordt voorlichting en onderricht gegeven over de risico's voor psychosociale arbeidsbelasting alsmede over de maatregelen die er op zijn gericht die belasting te voorkomen of te beperken.

¹² Bij blootstelling aan biologische agentia die infecties tot gevolg kunnen hebben.

¹³ De medische gegevens worden bewaard door de Arbodienst. De gegevens vallen onder het medisch beroepsgeheim.

¹⁴ Hierbij kan het gaan om een noodknop en camera's (via gemeente) op straat.

Colofon

Dit is een uitgave van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid in samenwerking met de werkgroep sociale positie van het landelijk programma prostitutie. De werkgroep bestaat uit afvaardiging van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het ministerie van Veiligheid en Justitie, gemeente Amsterdam, gemeente Den Haag en gemeente Utrecht.

© het CCV, juni 2016

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) is een onafhankelijke stichting die partijen in het veiligheidsdomein en veiligheidsprofessionals helpt om Nederland veiliger en leefbaarder te maken. Of het nu gaat om preventie, handhaving of regelgeving.

Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
Churchillaan 11, 3527 GV Utrecht
Postbus 14069, 3508 SC Utrecht

Info@hetccv.nl
www.hetccv.nl

